

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pentru an 4 coroane.
Pentru jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Din dietă.

Intre naționalitățile din Ungaria și Transilvania nu e nici una, afară de cea maghiară, și de bine organizată, ca cea săsească. Sașii sunt puțini la număr, dar la ei rar se întâmplă cassuri, ca hotărîrile fruntașilor lor să nu fie ascultate de domn și de plugar, de comerciant și de meseriaș. Urmările acestei ascultări se și observă în progresul, ce-l fac ei, se observă însă și în viața politică, la alegeri. Sașii, cari după hotărîrea fruntașilor lor iau parte și la alegerile pentru dietă, au trimis din toate cercurile lor numai deputați de naționalitatea lor. Aceștia nu s-au alăturat, afară de unul doi, la nici una din partidele maghiare din dietă, formând un grup separat.

La alegerile dietale trecute au cerut și Slovacii să trimită la dietă deputați naționali și le-a și succes să aleagă patru, lângă cari s'a mai alăturat și un deputat național sârb.

La desbaterea asupra bugetului, care decurge acum în dietă, a vorbit și un Sas și un Slovac. Vorbirea deputatului Sas, Lindner, ales în Sibiu, a stîrnit la deputații maghiari un vîzor de nemulțumire. Causa a fost, că Lindner a vorbit despre drepturile naționalităților. El a zis între altele următoarele: »Noi recunoaștem statul unitar ungur constitucional, noi recunoaștem îndreptățirea limbei statului între marginile trase de art. 44 din 1868 (legea de naționalități). Noi suntem gata să recunoaștem, că în statul nostru ele-

mentul maghiar e chemat să fie conducător, în virtutea inteligenței, proprietății și numărului lui; dar sub rolul de conducător nu putem înțelege supremărie, adeca stăpânire nefermurită.

Chestia naționalităților e o chestie de drept, până când se razimă pe legea de naționalități. Când va părăsi terenul acesteia, poate deveni *chestie de putere*. La noi să potrivesc vorbele baronului Eötvös, care a zis: »Ei voesc, ca naționalitatea lor să fie de toți respectată și să nu fie turburați de nime în păstrarea obiceiurilor lor naționale; să poată folosi pentru cultivarea limbii lor, pentru dezvoltarea naționalității lor toate mijloacele, cari se potrivesc cu siguranță ţării.«

»Noi ne rugăm în deosebite limbă la un singur Dumnezeu, noi putem jertfi în deosebite limbă la unul și același altar al patriei comune... Când cere interesul patriei, dăm cu placere totul, avere și chiar și viață, dar ceva nu putem părăsi: naționalitatea noastră, care trăiește în limba și cultura ei.

»Noi am fost totdeauna și credincioși ai acestei ţări, suntem și astăzi și vom rămâne totdeauna; dar la naționalitatea noastră ţinem cu toată căldura înimii noastre ca și ori-ce Maghiar adevărat la a sa. Legătura spirituală, care ne împreună cu patria străbună a strămoșilor nostri și cu cultura poporației ei, nouă înrudite, nu e în disonanță cu iubirea noastră de patrie...«

Despre scenele petrecute în această ședință facem amintire la alt loc al foi.

Ce de ură s'a pornit,
Căutând a ta pierzare!
Dar' ai stat, și-ai biruit,
Căci prin spadă-ți a grăit
Domnul cel-ce 'n veci e mare!

G. Coșbuc.

Poesii populare.

Din Nimigea-Românească.

Culese de Stefan Huxori, inv.

Duce-m'aș nu știu calea,
Dar m'a-nvăță nevoia
Că's soție cu dinsa,
Duce-m'aș nu știu drumul,
Dar m'a-nvăță urșul,
Că's soție cu dinsul.

Taci inimă-n sinul meu,
Și nu spune că 'ti-e rău,
Fii inimă răbdurie,
Cum li tina sub călcă,

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un sir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani
a treia-oară 10 bani.

In o ședință următoare a vorbit și deputatul slovac *Veselovsky*. Vorbirea lui n'a stîrnit furtună așa de mare ca a Sasului Lindner. El a zis între altele:

»Maiestatea Sa Regele își exprimase dorința, că i-ar place să văză alegerile dietale, ce au fost în urmă, libere și curate. (Mișcare). Guvernul s'a conformat acestei dorințe, dispunând alegeri curate și libere. El, vorbitorul și soții săi de principiu acestei dorințe... au să mulțumească, că au putut fi aleși de deputați.

»Suntem aderenți ai unității, integrității și independenții patriei noastre. Cum înțelegem aceasta o să explic. Avem o oare-care independență. Dacă ar urma vremea de a pute avea o deplină independență, să creăm! Până ce relațiunile nu permit însă aceasta, să stăm pe bazele create de Deák Ferencz. Recunoaștem și ne înșuim principiul unității politice a poporului ungur. Respectând egală îndreptățire, Maghiarilor li-se compete supremăria și aprobăm, că în legislație și la judecătorile superioare, limba să fie cea maghiară. La comune însă, în orașe și la comitat, în congregațiuni și la judecătoriile inferioare, în general până la universitate și în biserică noi naționalitățile pe temeiul dreptului dumnezeesc și natural, cerem că să putem folosi limba maternă. Pretindem aceasta pe baza legii de naționalități, art. XLIV. dela 1868. Naționalitățile nu pot fi despăgubite de limba lor. Dacă se face aceasta, însemnează nimicirea lor. Așa se explică emigrarea Slovacilor (sgomot). Slovacii își iubesc pa-

Fii inimă răbdătoare
Cum li tina sub picioare.

De când is măndrele-n țeară
Seamă grâu — secer săcară,
De când is măndrele-n lume
Seamă grâu — secer tăciune.

De-ar avea pismașii modru
Face m'ar cenușă-n codru,
De-ar avea pismașii rînd
Face m'ar cenușă-n vînt.

De-a și ajunge zile multe
Să mă duc și eu la munte
S'aud fagii vîjeind
Și măndra-n frunză zicend,
Ea să zică eu să cant
Să ne treacă de urit.

Cui li trebuie nevoi
Meargă după văduvoi,
Cui li trebuie năcăz
Meargă după om rămas.

FOIȚA.

Spadă și credință.

Ce furtuni n'au mai pornit
Pofta răilor și ura,
Ca să pieri tu, neam iubit!
Dar de toți ne-a măntuit
Spada noastră și scriptura.

Sfântul steag ne-a fost altar,
Și, supt el, săriam grămadă
Să ne batem la hotar.
Ghioagă-ți dă ori-ce stejar
Ori-ce coasă-ți dă o spadă.

Ea' când brațul ne cădea
Când și când fără putere,
Nici atunci nu ne scădea
Inima, c'aveam în ea
Scris Christos ca măngăiere.

tria, dar' disprețul cu care sunt tratați... (sgomot).

E fapt, că în America poporul slovac are liberă exercicare a limbii sale. Acolo Slovaci au libertate. Dovadă scoalele, bisericile și organizația lor...

În adunările comitatense limba slovacă e opriță. (Sgomot). Executarea legii de naționalitate ar fi de mare folos pentru poporațiune. Pretințând executarea legii, credem că facem folos patriei.

După aceste Veselovsky și dezvoltă părerile asupra chestiei economice, a dreptului electoral și altor chestii din viața de stat, declarând în urmă, că nu primește proiectul de buget, din cauza că pentru scopurile culturale ale naționalităților nu este nimic preliminat.

Abia sunt o mână de deputați de-a naționalităților și deja s-au spăriat ceialalți deputați din dietă!

Dela Ligă. Consiliul Băncii Poporului din București intr'una dia sedințele sale mai recente a luat patriotică și laudabilă decisiune, ca suma de lei 3044 bani 40, pe care urmează a o da anual unei societăți culturale, anul acesta să se adauge la fondul, ce Banca a constituit Ligăi pentru unitatea culturală a tuturor Românilor.

CONGRESUL CATOLIC. Congresul autonomiei catolice a ajuns în ședință în 30 Ianuarie c. până la secția 20 a proiectului. Propunerea pentru introducerea sinodelor diocesane a fost respinsă.

Congresul și-a amînat ședințele până în 17 I. c.

Pentru limba română în biserică. Judele singular dela judecătoria din Sătmăr, în peractarea procesului intentat contra preotului G. Ardeleanu, pe motivul de «Conturbare de religiune» (vallásháborítás) a judecat pe numitul preot la 6 luni temniță și 400 coroane amendă.

Casul s'a întîmplat în vara anului trecut, când preotul pregătindu-se la sf. misă, a provocat la tăcere pe niște muieri, ce cântau în biserică din Sz. Dob

Cine crede la ficioar,
Tună-l Doamne fără nor,
Cine crede la drăguț,
Tună-l Doamne din noruț.

Cine nu-i mâncat de rele,
N'are ce sănătate de jale,
Să mă lare să sănătate eu,
Că m'o mâncat bogăt rău.

Am auzit din bătrâni,
Că nu-i bun gardul de spini,
Nici copila din vecini,
Gardu-i bun de scanduri late
și copila de departe.

Din Galeș.

Culese de Dumitru Berzan.

Zice lumea că iubesc,
Nici eu nu sănătătesc,
Ci mai tare măndrăgesc,
Măndrăgesc și mă deochi,
Să de gene și de ochi,

pe o arie ungurească (de ciardaș) ceva cântare maghiară, zicându-le: »să nu murdărească biserică cu astfel de cântări în limbă străină«. Procesul intentat pe această basă a avut rezultatul trist de mai sus.

Ce caută ciardașul în casa lui Dumnezeu?

Fapta națională. Venerabilul D. Stroe S. Belloescu, senator și inginer din Bârlad, cunoscutul mare filantrop și naționalist, a decis să achite abonamentul «Tribunei», atât acum, cât și în viitor, cu câte 100 lei anual.

Fapta națională laudabilă a lui Belloescu vorbește de sine și poate servi de exemplu tuturor acelora, cari vor a-și achita, în mod vrednic, datorințele lor naționale, atât față de presa noastră, cât și față de alte cause naționale.

Moștenitorul de tron la Petersburg. Vineri a sosit moștenitorul de tron austro-ungar, Francisc Ferdinand, la Petersburg, ca să facă vizită Tarului. Din acest incident ziarul «Post» din Berlin la loc de frunte declară de naivă toate combinațiunile presei, că adeca scopul acestei vizite ar fi încheierea unei alianțe între monarhia noastră și Rusia și în consecință luarea unei poziții ostile noului proiect de tarif vamal german și spargerea triplei alianțe. Împăratul Wilhelm — zice «Post» — a ținut totdeauna de lucru ponderos înțelegerea dintre Austro-Ungaria și Rusia cu privire la politica din Balcani. Această înțelegere însă nu însemnează o recire față de Germania.

Haisă contra Slovacilor. Lupta purtată de Slovaci în timpul din urmă atât la alegerile pentru parlament, cât și la cele municipale, a pus în mișcare întreg aparatul șovinist contra conducătorilor poporului slovac. Fispanul din Neutra a dat poruncă directă tuturor solgăbiraelor să-i înainteze raport amănuntit despre toate mișcările preoților și învețătorilor slovaci din comitat. Provocarea a avut rezultat. Toți agenții fispanului

și de iia cu altițe,
și de gura cu gropițe,
De cercelul din ureche
De sprâncenele păreche.

Din Ighiel.

Culese de Ilie Ighiș, iunie.

Mândruță mânca-te-ar bruma
Gura ta 'mi-a fost leguma,
Că ori căt te-am sărutat
și tot nu m'am săturat.

Frunză verde de pe rit,
Ce mi-i drag nu-mi urit,
Fie ca negru pămînt,
Ce 'mi-i urit nu-mi-i drag,
Fie ca neaua de alb.

Mândruță de dorul tău,
Mă topesc ca inu 'n tău,
Măndră pentru Dumneata,
Mă topesc cu cânepă.

s'au grăbit cu rapoarte, din care reiese, că într-oarecare preoțimea și învețătorimea slovacă e... panslavă. În congregația comitatensă s'au cedit aceste rapoarte, discutându-se și propunându-se luarea celor mai strajnice măsuri pentru salvarea patriei de »pericolii monstrii panslavice«.

MARE BUCURIE. Semioficioul »Magyar Nemz.« face cunoștință, că în oficiul statistic regnicolar s'a constatat pe baza datelor adunate cu ocazia conscripției din anul trecut, că elementul maghiar a ajuns la 51.4% a întregiei poporațiuni.

Această știre a produs mare bucurie în ceata șovinistă, de ceea-ce îți vine să surzi, știind cum să face la noi statistici. Spor mare — pe hârtie.

Din dietă. Rar s'a mai pomenit în camera maghiară o furtună, ca cea înscenată în ședința de Miercuri. La ordinea zilei a fost desbaterea proiectului de buget. Ugronistul Hortoványi a început discuția, combătând aspru legile politice bisericești și liberalismul, cari au adus cele mai nefaste rezultate pentru țară. Pentru proiect a vorbit Miklós Ödön, accentuând îndeosebi chestiunile economice, cari pretind o rezolvare mai urgentă. Csávolszky Lajos, kossuthist, a luat apoi cuvântul, atacând pe ministrul de finanțe Lukács în modul cel mai vehement, pentru că seduce opinia publică cu promisiunea reformelor de dare, pe cari însă nici prin gând nu-i trece să le realizeze vreodată. Între rupt sgomots și apostrofat încontinuu cu frasă șoviniste și a ținut apoi vorbirea deputatul săs Dr. Lindner, explicând poziția Sașilor față de politica guvernului, în care nu are incredere.

Proiectul de buget totuși l-a primit ca bază a discuției generale. A declarat, că recunoaște rolul preponderent condusorului al Maghiarilor, dar nu și supremăția absolută a națiunii maghiare. Această declarare a scos din sărite într-oarecare ceata șovinistă, până și președintele l-a îndrumat la ordine. Scandalul s'a continuat, luând proporții și mai mari, când s'a ridicat să vorbească democratul János Vársonyi, care la Dobrițin a ținut un discurs îndreptat contra nobilimii maghiare. Până și kossuthistii, cari la început simpatizau cu el, acum l-au părăsit, scoțându-l din rîndurile lor.

UNIVERSITĂȚILE NAȚIONALE. Comisia budgetară a Reichsrathului austriac a primit propunerea, că petițiile întrate cu privire la înființarea unei universități germane, cehă, italiene, slovene și rutene, să fie transpușe la guvern.

Visita dela Petersburg. Ziarul rusesc „Novoe Vremja“, „Birserija Vjedomosti“, „Novosti“ etc. se ocupă la loc de frunte cu însemnatatea politică a vizitei principelui nostru de coroană, Francisc Ferdinand. »Novosti« d. a. arată lăsămnătatea convenției dela 1897 dintre Rusia și Austro-Ungaria, prin care să susține status-quo și liniaștea în Peninsula-Baloanică.

Neutralitatea Svediei și Norvegiei. În parlamentul Norvegiei a depus *Hedin* și soții o propunere în ceea ce declară neutralitatea Svediei și Norvegiei. În propunere se zice, că guvernul să facă pașii pentru alăturarea și a Danemarcei la proiectul de neutralitate și să facă cunoscut tuturor puterilor, că țările Scandinave vor păstra și pe viitor starea lor neutră de până aci.

Emigrările. Ministrul nostru de interne a provocat de nou toate autoritățile din țară, că îndată ce vor observa vre-o mișcare privitoare la emigrare, să erueze cauzele și persoanele, care au inițiat mișcarea și să facă raport ministrului, ca să se poată lua măsuri prohibitive.

DIN LUME.

Sârbia.

Scucea continua desbaterea proiectului de lege comunala. Când a fost vorba de votarea paragrafului, care dă guvernului dreptul de a disolva prin reprezentantul seu consiliul comunala în cas de desbateri violente, s'a produs prin o parte a deputaților scene furtunoase, care au silit pe președinte să suspende ședința.

Foile partidului liberal protestează contra ordinului secret adresat ofițerilor, după care frații reginei au să fie onorați ca membri ai casei regale.

Anglia și Transvaalul.

In parlamentul englez a comunicat Balfour, că guvernul olandez a intervenit pe lângă cel englez, oferindu-i serviciile pentru încheierea păcii în răboiu din Africa-de-sud. Curtoasie nu-i permite să comunice cuprinsul, până când nu va publica guvernul nota sau până ce nu va ajunge cel puțin răspunsul lui la Haaga.

După cum comunică *Daily Mail* și *Kölnische Zeitung*, răspunsul englez la nota olandeză e un refuz hotărât. El e motivat cu aceea, că guvernul olandez, după înșași mărturisirea lui, nu are mandat dela Buri în privința aceasta.

Dr. Leyds declară printre notă publicată de ziare, că republicele n-ar fi cerut exclusiv Olandei să intervie, ci că el s'a adresat tuturor guvernelor spre a găsi un mijloc de a pune capăt răboiului.

Ziarul *Dail Mail* crede că primul ministru olandez Kuypers nu părăsește speranța pentru încheierea păcii. El va prezenta din nou alte propunerile.

După o telegramă din Haga, Kuypers a conferit azi dimineață îndelung cu regina Wilhelmina.

Daily Telegraph zice deosebit de că Kuypers pregătește o nouă notă către Anglia, notă care va avea sprințul cătorva puteri.

In camera olandeză a declarat ministrul de externe la o întrebare, că i-s'a adresat, că nu poate comunica încă cuprinsul notei adresate guvernului englez.

Ministrul englez de răboiu a convocat noile trupe de milicie pentru serviciul activ.

Foile engleze săcură mare cas din oferta generalului burc Vilonel, care se deobligase să angajeze 1500 Buri contra celor ce luptă pentru independență. După cum s'a dovedit, omul acesta a fost general-wetsagent, un fel de avocat de a treia mână, care dovedit ca trădător a fost condamnat la muncă sănătă, dar a scăpat la Englezi.

Prim-ministrul Selandei-nouă (Australia) amenință guvernul englez, că dacă acesta nu va procura carne pentru armata din Africa-de-sud dela Australieni, acestia nu vor mai da ajutor Angliei. Slab entuziasm.

China.

Primind pe soții ministrilor străini, împăratessa a spus că asediul legațiunilor este o teribilă greșală, pe care o regretă mult și a adăugat, că China dorește să fie din isolarea ei de până acum și să-și aplice civilizația europeană.

Intre China și Coreea a izbucnit un conflict de graniță provocat de trupe chineze, care au invadat pe teritoriul corean.

Stiri mărunte.

După telegramele din Roma, Italia se pregătește să cuprindă Tripolitania înainte de luna Martie. În casul acesta Francia va cuprinde Maroco.

Vorwärts din Berlin publică o hotărîre a ofițerului de marină a imperiului, care anunță o nouă înmulțire a vaselor de răboiu.

Guvernul chinez a depus în 1 Februarie la comisiunea de bancă din Shanghai prima rată de 1,820.000 taeli din despăgubirea de răboiu.

Se anunță din Iokohama, că în camera deputaților s'a propus ca să se ceară de urgență evacuarea Manjuriei de trupele rusești, precum și stabilirea unui acord cu privire la Coreea.

Foile americane spun, că guvernul intenționează să schimbe insulele Filipine cu alte colonii ale unei puteri, care s-ar învola la aceasta. Asta în vederea imposibilității de-a le pacifica.

In parlamentul englez a protestat deputatul Boland contra opririi adunărilor publice de pe insula Malta și condamnă introducerea limbii engleze la judecătorile de-acolo.

Muntegrul a cerut Porței să se numească o comisiune mixtă, competență, pentru regularea chestiunii hotarelor dintre Turcia și Muntegru.

Din Petersburg se telegrafează, că Tarul a fixat pentru jumătatea lunie Iunie, anul curent, visita ce trebuie să-i facă Loubet, președintele republiei franceze.

SCRISORI.

Un an din istoria unui grătar.

Dosarul, Ian. 1802.

Cu bucurie vădită viu a aduce la cunoștință on. cetitorii ai *Foii Poporului*, rezultatul anului al treilea al lui orării grătarului nostru, în nădejdea că vom afla imitatori între frații plugari români.

Astăzi, har domnului, pe căt la început erau stăpâniți de temere, că cine știe la ce ne vom alege cu acest grătar, pe atâta ne imbucură rezultatul dobândit până aci, despre care sporneam încredințat cu toții cei intruși în adu-

narea generală ținută în școală noastră la 26 Ianuarie, și am fost întruniți peste 100 de membri. Eram încredințați cu toții, că mergem cu pași siguri spre întâi.

Din expunerile comitetului și ale membrilor manipulanți, am aflat că suntem de toți cari și-a plătit taxele, membri 172 înși. Până la finea anului 1901 sub titlu de taxe, în cei trei ani trecuți au intrat ca plătiri 663 măsuri. Si spre bucuria noastră, după societatile publicate să constată că avem astăzi un capital în bani de 990 cor. 34 bani, iar în naturale de 339 măsuri cucuruz.

Cu toții într-o armonie ca acum și cu așa bun înțeles și veseli ca dela această adunare încă nici-odată nu ne-am despărțit, binecuvântând pe Dumnezeu, că avem fruntași, care poartă la inimă bunăstarea și înaintarea noastră.

Ni s'a spus că în mai multe părți s'a cerut dela președintele nostru statutele ca să se folosească de acelea, înființându-se și pe acolo *Grânare*. Si s'au și trimis și doamne, căt de mult le dorim noi sporul și acelor frați, ba chiar îi rugăm ca să-și publice în această foaie iubită a poporului sporul, nu ca să se lanse, căci de departe este și de noi gândul a ne mândri, ci singur din acel motiv să-și publice rezultatul dobândit, așa precum facem și noi în tot anul ca să ieș pildă și îndemn și alți frați plugari să-și înființeze atari grânare.

Creadă-ne frații plugari, că numai puțină bunăvoie, și înființat odată grânarul, se mai pot afla multe, foarte multe isvoare spre sporul lui. Așa și noi am mai hotărît, ca cimitirul cel nou ce nu s'a tăiat în vară cu comasăția, tot în folosul grânarului să-l esărândăm, din care încă sperăm la un venit de 30–40 coroane.

Cercăți frații plugari și înființați grânare. Alegeti în comitetul aceluia membru cu durere de inimă pentru popor. Tineți strins la statute și fiți încredințați, că în scurt veți avea măngăierea de a vă fi pus temelia la un fond de ajutoare, din care apoi veți trage folosul general, apoi atunci cei lipsiți în tot anul ajutorându-se din el vor binecuvânta pe intemeietori. La lucru dar cu ajutorul lui Dumnezeu.

Prinții României.

Mulți din cetitorii nostri vor ști, că una din causele cari au pricinuit slăbirea țărilor române, a fost vecinica ceartă între frați. Până când au stăpânat peste ele domnitorii de viață românească, aceștia se luptau în continuu pentru domnie după ce au ajuns domnitorii de viață grecească, acestia făceau tot așa. Văzând România înțelepti, că de vor mai ține la domnitor român, de origine din țară, vor fi totdeauna neînțelegeri pentru domnie, au ales de domnitor pe un membru al vestitei familii germane Hohenzollern, de care se ține și împăratul Germaniei. Acesta e regele de acum al României, Carol I, ale cărui fapte mari pentru România fiecine le cunoaște.

Cum n'a avut copii, s'a hotărît prin lege, ca moștenitor al tronului să

fie nepotul de frate al lui, principalele Ferdinand, care din căsătoria lui cu nepoata fostei regine a Angliei are trei copii, un băiat și două fetițe. Atât Carol, cât și Ferdinand sunt de religia catolică, copiii acestui din urmă sunt însă toți botezați în legea greco-orientală (ortodoxă), de care se țin toți Români din România.

Despre creșterea românească, ce o capătă tinerii prinți ai României, aflăm următoarele:

Creșterea tinerilor principi nu se face la umbră, ci la lumina zilei și în mijlocul societății adevărate românești.

Creșterea micilor principi este deplin românească. Principalele Carol este crescut în cultul limbii și al fiziei românești ca cel mai bun fiu al României.

În fiecare zi A. S. R. își ia lecțiunile cu un profesor român și în tot cursul acestor lecțiuni, în cari istoria țării ocupă locul cel mai însemnat, A. S. R. vorbește numai românește. — De două ori pe săptămână ia lecțiuni de religie.

Din cea mai fragedă vîrstă a sa, principesa Elisabeta a avut pe lângă sine o domnișoară dela Asil, care nu vorbește altă limbă decât românește; tot astfel și principesa Maria.

În toate Duminecile și în toate sărbătorile principalele Carol primește cinci sau șase prieteni, cu cari se joacă ore întregi în sălile și în parcoul dela Cotroceni.

Adeusea se fac la Cotroceni și adunări mai mari de copii, cari dau Altelelor Lor Regale principelui Carol, principesei Elisabeta și principesei Maria ocașunea de a petrece împreună cu mici soții de vîrstă lor și de a vorbi românește.

Și acei cari au avut ocazie de a se apropia de principalele Carol și de a schimba cuvinte cu dînsul, cum a fost nu de mult, cu ocazia sărbării date în parcul Cotroceni, au rămas cu adeverat încântați de frumusețea, cu cari principalele Carol vorbește românește.

La Sinaia, în timpul verii, profesorul principelui Carol l-a însoțit în fiecare zi la plimbare și a continuat lecțiuni de românește chiar și în timpul vacanței. La Foișor, ca și la Cotroceni, principalele avea mici tovarăși de vîrstă sa, cu cari vorbea românește.

M. S. Regele nu vorbește decât numai românește cu principalele Carol, ca și cu miciile prințese.

Cu adjutanții, ca și cu întreg personalul curților, micii principi vorbesc numai românește.

Principalele Carol și principesa Elisabeta scriu românește; felicitările de toată gingășia cetății M. Sale Reginei cu ocazia aniversării nașterii Sale de către Altelelor Lor Regale principalei Carol și Elisabeta sunt în cea mai dulce și curată românească. Acum de curând adrenându-se micului principi șase petiții, A. R. Regală a luat condeiu și a scris M. Sale Regelui următoarea scrisoare, cu care dimpreună i-a înaintat hârtiile în chestiune:

Iubite Unchiule!
Imi permit a-ți trimite aici alăturatele petiții.

Cotroceni, în 4 Ian. 1902. Carol.

Eată dar și începutul de corespondență a principelui, tot în românește!

Se înțelege că, avându-se în vedere poziția pe care Altelelor Lor Regale vor ocupa odată, trebuie ca să învețe în același timp mai multe limbi. În deosebi prințul Carol, care e de 9 ani la toamnă, vorbește nemțește, franțozește și engleză.

Și dragostea de limba și istoria țării românești principalele Carol nu a avut nevoie să le învețe, căci întru ele s'a născut. Limba ca și istoria neamului românesc sunt cu deosebită predilecție cultivate de Augustul Seu părinte, A. S. R. principalele Ferdinand, iar cine știe și a cedit cum scrie M. Sa Regele Carol românește, acela nu va pute să nu cunoască și să nu mărturisească, că puțini Români sunt care să fi pătruns așa de bine firea limbii noastre și să fie stăpâni pe o exprimare mai românească a cugătarilor lor. Discursurile ca și celelalte acte scrise în românește de M. S. Regele Carol vor rămâne nu numai ca niște monumente istorice neperitoare dar și niște modele de limbă neintrecute.

DIN BISTRITĂ.

— 2 Februarie 1902.

Sunt lucruri bune, asupra cărora a tăcea, nu e modestie, ci e peșcat. Căci, exempla trahunt. Ce încearcă unii într'un loc, și se dovedește de bun și salutar, trebuie popularizat și pus la cale în toate părțile, unde numai se poate.

Aștel săm și cu reunurile de înmormântare, care puse odată în picioare dovedesc că o filantropie atât de ușoară dar sistemnică și normală, acopere mari trebuințe economice, și feresc familiile angajate de nouă povară materială, în zilele cele mai grele în familie, așecă în casurile de reșapoari și înmormântări.

Să lăsăm să vorbească acum faptele și cifrele.

În Bistrița există o reuniune de înmormântare, cu statute aprobate, de 3 ani de zile.

Adunarea generală a membrilor e convocată pe 9 Februarie 1902, eventual pe 16 Februarie 1902 în localul școlii, la 2 ore p. m.

Eată datele numerice din raportul comitetului administrativ pe anul 1901, din care apare starea financiară a reuniunii și beneficiile statutare ale familiilor interesate.

1. Reuniunea are și a avut în permanență 600 membri din poporul român din Bistrița, partea covîrșitoare a reuniunii.

2. În decursul anului 1901 a avut reuniunea 17 morți, cel mai greu număr de mortalitate, dela întemeierea reuniunii.

3. Suma ajutoarelor statutare pro 1901, solvite deja, face

a) în semestrul I cor. 1062
b) în , II , 947

La olaltă (1901) cor. 2009.

4. Avearea reuniunii depusă în număr la „Bistrițana” la finea anului 1900 a fost cor. 4947.28
ear' la finea anului 1901 a fost , 7951.11
creșterea într'un an a fost de cor. 3003.83

Așa dară reuniunea, în decurs de un an, a solvit toată regia, apoi a solvit drept ajutoare 2009 cor. și cu toate acestea a mai înaintat în avere ei, (adecă în bani depuși) cu 3003 cor. 83 bani.

Cu toate aceste, membrii reuniunii noastre relativ sunt mai puțin impovorați, decât la alte reuniuni. Și anume:

a) Membrii reuniunii noastre plătesc la un cas de reposare 52 bani. (La alte reuniuni 60 bani, ce încă nu-i sumă mare.)

b) Nici un membru nu e obligat a plăti mai mult de 160 casuri de reposări. (La alte reuniuni plătesc 300 de casuri).

c) Perplexitatea financiară e prevenită, cu încasările punctuoase, cu depunerea săptămânală, și fructificarea permanentă a tuturor banilor încasăți, și în special cu aceea, că solvind cineva 160 morți, este înlocuit, după statut, imediat cu alt membru nou, plătit. Astfel, că reuniunea vecinică va avea 600 membrii plătitori.

Despre viața internă a reuniunii din Bistrița amintesc, că atât membrii din comitetul administrativ cât și cei din cel de revisiune în special casuarul, un funcționar probat al „Bistrițenii”, și toți membrii reuniunii, își dau toată silința și grija pentru înaintarea reuniunii, și mersul ei normal.

Indrumări și statute dăm bucurios în toate părțile. Dr. G. Tripon.

DELA „REUNIUNEA ROMÂNĂ DE AGRICULTURĂ DIN COM. SIBIU”.

Semînțe de distribuit.

— Încunoștiințare. —

Vestim prin aceasta pe stimabilității membri ai „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”, că subînscrîsul comitet central va împărți în primăvara anului curent între membrii reuniunii în mod gratuit semînțe de trifoiu, de napi, de nutreț, de lufernă și eventual și de alte plante folositoare.

Doritorii de a fi împărtești să-și înainteze cererile până cel mult la 1 Martie n. c. subînscrîsului comitet central.

Membrii împărtești în anii trecuți cu semînțe, cu altoi, cu pădureți, cu galile, ouă etc. să binevoiască a ne face raport că mai amănuntit despre modul de purcere și despre rezultatele obținute.

Sibiu, 5 Februarie n. 1902.
Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

Dem. Comșa, V. Tordășianu,
pres. secretar.

Regulament pentru esamenele de cuațificăriune în văzătoarească la institutul pedagogic gr.-cat. archidiocesan din Blaj. (Urmare).

§. 19.

Esamenele verbale sunt publice. Pentru esamenele aceste fiecare profesor va pregăti în scris întrebările mai momentuoase din obiectul seu și un exemplar îl va preda președintelui.

Pe candidat totdeauna președintele îl provoacă la răspuns, iar întrebările le propune profesorul respectiv de studiu, rămânând președintelui dreptul de a propune și el întrebări. În casul acesta întrebările le desvoaltă profesorul respectiv de studiu.

Unui candidat i-se pot pune cel mult trei întrebări de sine stătătoare.

În protocolul luat cu ocazia esameneelor verbale, notarul inferește fiecare întrebare dimpreună cu calculul statorit de respectivul profesor esaminator.

§. 20.

Obiectul propunerii practice se notifică candidatului din partea președintelui comisiunii esaminatoare cu o jumătate de zi înainte. Candidatul este dator să-și elaboreze în scris planul propunerii sale și să-l prezinte președintelui înainte de începerea propunerii.

Candidatul va instrua elevii școalii de aplicație din loc, înaintea comisiunii esaminatoare și a profesorului dela școală de aplicație cel puțin $\frac{1}{4}$ oră, sau mult $\frac{1}{2}$ oră.

În judecarea esamenui practic, comisiunea trebuie să-și îndrepte atenția cu deosebire la aceea, că oare știe candidatul să-și valoreze în praxă cunoștințele sale teoretice, știe să trateze bine cu copiii, să desvoalte conceptele amăsurat gradului lor de pri-cipere și să le lege atențunea prin vioiciunea propunerii sale.

§. 21.

Candidatele de învățătoare se examinează asemenea docenților din obiec-

Legenda floarei soarelui.

Stefan-Vodă avea o fată mută, dar frumoasă, de nu-i ai fi găsit păreche în cuprinsul pământului. Domnului nu-i mergea mâncarea la inimă și odihna în oase de amărit ce era. A întrebat ei de lume, și-a sfătuit cu vraci și cu toți căturarii timpului dar n'a dat de leacul mușeniei.

La urmă, aşa intr'un amurgit de vară, iată vine la Domn o babă, — aşa de bătrână de-și gîdila pieptul cu nasul de încovoiată — și-l povestuiește să cheme pe Soare la masă și să-l cinstescă după toate rînduielile cuvenite fețelor strălucite. După ospăt, când toți ar fi în toane bune, să trimîtă fată și să cersească o sărutare dela crâiul zilei, că numai decât odrasla lui dragă are să prindă la graiu.

Voevodul imbuscurat pune la cale mare pregătire.

Pe capul stăpânitorului era însă un blăstêm. Cum se făcă, că Piază rea

tele prescrise pentru învățătoare în §-ul 111 Art. de lege XXXVIII din anul 1868, respective §. 74 aplicat la învățătoare. Pe lângă aceste sunt obligate să se supune esamenului și din lucru femeesc de mâna precum și din metodul instruirii acestuia.

§. 22.

După terminarea esamenului întreg, comisiunea examinătoare împreună cu inspectorul scolar regesc eventual substitutul dînsului ține conferință și prin majoritate de voturi statorește pentru fiecare candidat calculii din singuracile obiecte.

Pentru indicarea rezultatului se folosesc următorii calculi: eminent, laudabil, bun, suficient și nesuficient.

§. 23.

Candidatul, care a obținut calcul de nesuficient din trei sau mai multe obiecte, este obligat să repeștească după un an esamenul întreg.

Candidatul, care a obținut calcul de nesuficient cel mult din două obiecte, poate să facă examen corector din respectivele obiecte în proxima lună Septembrie. De cumva cu ocazia esamenei aceasta singur din un obiect numai nu-i succede esamenul, din obiectul acesta poate să mai repeștească esamenul încă o dată la finea anului școlastic; iar de cumva nu-i-a succes esamenul din amândouă obiectele, atunci se releagă să mai repeștească încă odată și mai pe urmă întreg esamenul de cua-tificăriune.

Cei-ce în cursul esamenui, din vre-o cauză acceptabilă și de bunăvoie, repăresc dela continuarea esamenui, nu se clasifică și se consideră ca și când nici nu s-ar fi supus de loc esamenui. Acela însă, care a repăsat de trei ori, nu mai poate fi admis la examen.

§. 24.

Calculii statorîti conform §-ului 21 al acestui regulament se inferește în conspectul de clasificăriune. Acest conspect îl subscrîu toți membrii comisiunii esaminătoare dimpreună cu inspectorul scolar regesc.

aude de gândurile domnului și ca să-i incureze deslegarea, aleargă fuga în recorile intunecoase dinspre lună-răsare și găsește stăpâna nopții bocindu-se de necredință Soarelui. Ea se văeta, că n'are parte de bărbat, că nu pricepe de ce fugă de dinșa și o lasă să alerge ca o desmetică în urmă. Zicea tânguios: »Mai bine mă facea măică-mea muritoare, că tot aș fi avut parte de soț, dar nu zină, cu pletele învălvătăiate de lumină și cu sufletul intunecat și umed ca o peșteră neumblată«.

Soartea rea prinde la nădejde și cu intorsiuri meșteșugite de vorbă, îngână cătră lună: »Până acum tot se chiamă că ai avut bărbat, de aci încolo te lasă de tot, că el se însoară cu fata lui Stefan, stăpânul pământului. Eată chiar deseară li-i nunta«.

Doamna nopții pe aci să turbe. Iși aprinde argintul din față și fulgerând de răsvrătire, să jură pe strălucirea ei,

O copie a acestui conspect, autenticată din partea directorului, are să se subșternă Ordinariatului mitropolitan.

§. 25.

Diplomele de învățători poporali elementari, ce să se vor estrada acelora, cari au fost declarați de cuațificări, sunt să se pregăti pe baza conspectului de clasificăriune. Aceleia se subscrîu din partea tuturor membrilor comisiunii și a inspectorului scolar regesc și se provăd cu sigilul institutului.

Diplomele sunt libere de timbru.

În diplomă are să se amintească, că candidatul a absolvat institutul pedagogic regulat, sau că s'a pregătit pe cale privată. Acelor candidați, cari încă nu au împlinit etatea prescrisă prin lege (pentru bărbați anul al 19-lea, pentru femei al 18-lea) nu li-se estradă diplomele până după împlinirea acelei etăți. Li se poate da însă un certificat simplu despre rezultatul esamenui.

§. 26.

Taxa esamenui de cuațificăriune pentru candidații, cari au terminat cursul pedagogic ca elevi ordinari, este de 20 cor., iar pentru cei ce s-au pregătit pe cale privată — 40 cor.

La casă, când se repeștește esamenul întreg, este a se solvi o taxă de 20 coroane, iar pentru examen corector — 10 cor.

Taxeile aceste trebuie să se solvească totdeauna înainte.

Taxeile să împart între profesorii esaminatori conform §-ui 11 alineatul ultim.

Blaj din conferință corpului profesoral dela institutul pedagogic, ținută în 12 Martie 1901.

Georgiu Muntean, m., p., director.

L. S.

Nr. 1468—1901.

Aprobăm:

Blaj, din ședința consistorială jinută în 7 Maiu 1901.

Victor Mihályi, m., p., Metropolitul de Alba-Iulia.

L. S.

că are să nimicească văstarul îndrăsnețului voevod.

In noaptea ospătelui, luna să a dosit după sprânceana codrilor vecini pândind să-și zarească dujmanca, pentru că să drobească.

Soarele, un făt-frumos cu plete de lumină, chefuia cu Vodă și cu toată Curtea.

Când, pe la sfîrșit, intră în sală fata domnului, împodobită ca o primăvară caldă. Dă ea în genunchi la picioarele soarelui și-i cere o gură de mântuire. Luna furioasă, se ridică turbată peste straja codrilor negri, aruncându-se într-un brâu tremurat de lumină și pîtrunde pe fereastra palatului. A căzut peste față rugătoare a fetei ca o ploaie de blastem și i-a topit chipul în floare galbenă.

Cu toții său îngrozit de turbarea nedreaptă a lunei. Bătrânul voevod, cu față indurerată de obidă, prinde a spune stăpânei rătăcite a intunericului tot ja-

PARTEA ECONOMICA

Inriurința zăpezii și a gerului asupra pământului.

Anul trecut a lăsat de moștenire economilor noștri niște intemplieri, de cari vrînd—nevrînd trebuie să ne aducem aminte și în anul acesta. Cum el a fost stăpânit de planeta „Luna”, care după cum e constatat, are mare putere asupra apelor de pe pămînt, de unde vine și fluxul și refluxul, apoi și anul trecut s-a facut însenat prin vîrsările mari de ape, cari au pricinuit multe daune în fene și semenături.

În urma acelor vîrsări, o parte a semenăturilor a fost încercată cu deshvîrșire, iar altă parte înoroită, așa că și fénul cosit de pe asemenea fene vîrsate de apă, a devenit și el încărvă înoroit și ca atare puțin nutritor, ba pe unele locuri chiar și stricăios pentru nutrirea vitelor, iar prin parte de semenături încercate sau fiindca din cauza prea multelor ploi acelea nu s-au putut dezvolta regulat, unu economi nu au putut stringe nici atâtea roduri, ca în anii de mai înainte, așa că o parte din ei va fi săilită, ca să mai cumpere în decursul acestui an, chiar și o parte de bucate.

Pe lângă acestea, anul trecut a mai lăsat de moștenire anului acestuia și o toamnă destul de umedă și ploioasă, de oarece lunile lui Noemvrie și Decembrie au fost mai mult umede și ploioase, decât cu ninsoare și ger, după cum e firea lor într-alii ani. Astfel am avut și un Crăciun negru, pe care mulți îl țin de un prevestitor nu tocmai bun pentru anul care urmează, fiindcă uneori s-a cam adverit zicala bine cunoscută: „Crăciun negru, Paști albe”.

Anul acesta, în care am intrat, după cum ni-l înfățoșeză „Călindarele” și unii astronomi (proroci de timp) apoi zîu că încă-l putem face frate de cruce cu cel trecut, de oarece nu ne făgăduiește prea mult bine.

rul înăcrîmatului seu suflet. Luna neincrezătoare sta rece și fulgerătoare. Mesenii bociau și ei povestea tristă a odraslei fără noroc.

Soarele întăritat își prinde nevasta de belșugul instufat al razelor și îi face vînt pe fereastră, de o înămolește de departe în valurile norilor. După aceasta ia pe palmă copila inflorită a temutului stăpân pămîntean și î-o sădește în grădină, printre celelalte podoabe, ca să o aibă în de aproape spre măngăiere.

De atunci floarea soarelui cu față ei galbină și infiorată de durere, își întoarce vecinie ch pul întristat înspre strălucirea craiului zilei, cerșitorindu-și sărutarea măntuitoare...

Ioan Adam.

Tiganul creștin.

Să vezi Tigan bisericos,
Sau cinstit și nefricos,
De omenie și imbrăcat,

Iată ce cetim în „Călindare” despre el:

„Anul 1902 va fi prete tot rece și umed, căci deși la anumite timpuri va fi călduros și uscat, totuși partea cea mai mare va fi mult ploios și prin urmare umed.

Primăvara va fi uscată și până în Maiu și rece, căci deși Aprilie începe mai călduț, totuși se rețește până spre Maiu, când zilele vor fi mai frumoase, iar nopțile răci. Îi astfel va fi secetă mara, cu toate că îci-colea va mai și ploua. — Vor fi și cețe stricăcioase prin Aprilie, însă Maiu va fi plăcut.

Vara va fi rece cu multe ploi și neroditoare. Luna fénului până la jumătate va fi caldă și frumoasă, celalalt timp însă va fi cu ploi și furtuni.

Toamna va fi de asemenea umedă și rece. Diminețile vor fi ghețoase, iar peste zi ploi. În a doua jumătate a lui Octombrie va începe frigul, însă în Noemvrie va fi desgeț de căldură.

Iarna durează până la 21 Martie 1903, la început e umedă cu ploi. Spre 21 Decembrie începe cu zăpadă și frig.

Unii din economii noștri se tem, că le pier semenăturile prete iarnă mai ales, când acelea nu sunt acoperite cu zăpadă de inghețul și desgețul prea des. În privința aceasta profesorul dela universitatea din Gent —, Pictet a făcut unele încercări de mare însemnatate pentru economie. El a de către a supus mai multe grăunțe bine uscate la un ger de 100° Celsius, în decurs de patru zile, după aceea le-a semenat și acelea toate au răsărit. După aceea s-a apucat și a supus alte grăunțe și mai bine uscate la un ger de 200° Celsius în decurs de două zile, după aceea le-a semenat și și acelea au răsărit. Prin urmare deduce acela, că precum inghețul și desgețul nu vatamă grăunțele neîncolțite, tot așa nu vatamă nici semenăturile.

S-a constatat mai departe, că zăpada ce cade în decursul iernii pe pămînt, e de o însemnatate deosebită, nu numai din punct de vedere economic, ci și igienic (al sănătății). Ea acopere ca și un vestiment semenăturile de toamnă, ca să nu le strice vînturile prea răci.

Curățel și spălat,
Nu este cu puțină,
Deși-i și el ființă;
Dela natură nu i este dat
Să fie și el spălat,
Ma chiar de ar încerca
Prea bine nu i-ar umbla.

Odată unul a încercat,
Să de post s-a apucat,
Să facă bisericos
Să s-a dus în zi de post
La popa se-l spovedeașă,
Ba că să-i și mirueasă;
Dar când vrea să ia nafură
Să-i sfînteașă sluta gură
Popa, cam voinic de glume,
Ii făcă de ră la lume;
El în loc de ai da prescură
Ii viri rudăscă în gură,
Care pe Tigan îl stringe
De limbă, de-i face sănge;
Tiganul țivlind a prost
Astfel zise popii nost.

Zăpada adună și aduce pe pămînt în cădere ei prin aer materii nutritoare; adună și conservă cantități mari de apă în pămînt pentru timpul de secetă, iar în cădere ei prin aer îl mai curăță și pe acesta de microbii (semenă) boalei lipicioase.

Acestea îl cunosc și o parte din economii noștri. De aceea îi și auzim adeseori zicând: că cu cât iarna e cu mai multă zăpadă și mai friguroasă, cu atât va fi și vara următoare mai caldă și mai roditoare, căci precum e iarna, așa e și vara de cele mai multe ori. Când se fac de toamna unele arături, pentru semenăturile de primăvară, atunci pămîntul arat se mai îmbunătăște și îndrege în decursul iernii de zăpadă și îngheț.

După mai multe încercări s-a putut constata, că zăpada prin cădere ei prin aer, adună și asimilează azotul (aerul nădușitor) din atmosferă și îl coboară pe pămînt, pentru a servi la nutrirea plantelor. Se știe anume, că azotul contribue la nutrirea plantelor sub două forme: sub formă de amoniac prin foi și sub formă de acid nitric (leșie) prin rădăcini. Aerul atmosferic, pe care-l răsuflăm și noi, e compus din patru părți azot și numai a cincea parte oxigen (aer dătător de viață).

Zăpada, ce cade iarna pe timpul când se topește, satură bine pămîntul de apă, așa că acela apoi se poate împotriva mai cu succes evenualelor secete de cari acum de câțiva ani nu am prea fost scutiți. Numai că e de dorit, că zăpada ce cade într-o măsură mai mare pe pămînt, să se topească înainte și pe rînd, căci la din contră se pot umflare prea tare rîurile și prin vîrsările acestora se pot face daune însemnante economiei cîmpului.

In sfîrșit s-a mai constatat și aceea că inghețul și desgețul pămîntului ajută într-un mod binefacător la descompunerea sau topirea sărurilor și a leșilor din acela, pe care le absorb plantele în decursul creșterii lor, cu rădăcinile firoase.

Ioan Georgescu.

De-i sfântă, sfântă să fie
Dar de limbă nu mă ţie!
C'o strîng în dinți
S'o injur de sfîntă:
Morții ei și-a cui mi-a dat,
Că iute m'a săturat,
A știu că de azi înainte
Ai pace de min' părinte.

Nu poftiți ce nu-i de voi,
Că pățiti c'acel cioroi.
București 1902.

Ioan Căden.

GLUME.

Invețătorul. Au fost odată doi oameni bogăți; unul și-a strins avere pe calea cinstită, celalalt prin tot felul de îngelători. În locul căruia din acești doi ați vră să fiți?

Morții Rosenberg. În locul cei lui ce au avut cei mai mulți bani.

Altoitul viței noastre de vie pe vițe americane.

Până la ivirea filoxerei, viile întrebuițau pentru înmulțirea viței butașii și fără rădăcini, și mai rar sau de loc sămânță și altoitul. Astăzi, din cauza acestei blâstemate de insecte numită filoxera, care a prăpădit și mai prăpădește încă viile dela noi, sunt și și iți vierii să întrebuițeze altoitul viței dela noi pe cea americană, care poate rezista în contra acestui dușman nemilos, care înăsărcit pe mulți. Uaii, că să raportăm în curând deoarece viile lor, au căutat să le vândă cu orice preț, numai să nu mai vadă cu ochii cum li se prăpădesc; ear' alii din lipsă de mijloace de a le mai putea răsădi cu viță americană, căpetată și acesta cu multă greutate, le-au părăsit.

Vierii au alergat la altoirea viței din cauza, că până astăzi nu s-au putut descoperi nici o doctorie mai ieftină și mai ușoară de întrebuițat la omorirea acestui dușman al viilor.

Altoirea viței indigene, adecă și moastră, pe viță americană se poate face în mai multe moduri, întocmai și pentru pomii roditori. Dar' cel mai bun mod este altoirea englezescă complicată. Acest mod de altoire la viță se poate face și iarna și primăvara, este însă mai bun cel din urmă.

Cum se face iarna? Se ia un butaș de viță americană, cu vîrstă de un an, și cu 4 muguri pe el, și se taie teșit, de jos în sus în dosul unui mugure cam de 2—3 c. m., pe urmă se crapă incetitor cu cuțitul, cam pe la mijlocul tăieturii.

Acum se taie dintre coardele din viță moastră de vie, cari să aibă vîrstă tot de un an, o bucată cu doi muguri. Aceasta este altoiul, și se face aceeași tăietură de sus în jos în dosul unui mugure, se crapă mijlocul tăieturii, ca astfel tăietura altoiului să se incruceze cu tăietura făcută la butașul viței americane, numit și portaloi, întocmai cum se incrucează degetele dela mână când le punem unele printre altele.

Tăietura, atât la portaloi, adecă la butașul de viță americană, cât și la altoi, tăiat dintr-o cordă de soiu bun din viile noastre, trebuie astfel făcută, încât să se potrivească unele cu altele, căci altcum altoiul nu se prende.

După ce s'a așezat altoiul pe portaloi, se leagă cu o fâșie de teiu topit.

Când altoiul se face iarna, butașii altoiți se păstrează într'o pivniță, în năsip puțin umed, până primăvara, când se pun în școală de viță sau în pepiniere, așa că partea altoită să fie la suprafața pământului, și se acopere cu puțin pământ, ca altoiul să nu fie prea mult în bătaia soarelui. Ca altoiul să nu prindă rădăcini în pivniță, din când în când se dă pământul la o parte și dacă s'au ivit rădăcini se tăie.

Când altoiul s'a prins bine, atunci se dă pământul la o parte și se lasă în contact cu căldura soarelui.

Dintre vițele americane, cele mai bune ce se pot întrebuița ca port-altoi sau ca butaș, sunt, pentru pământurile nevăroase, Ripariile; pentru pământurile văroase, Armon rupestre; Găney Condore; Mowrveare rupestre.

Este mai folositor și omul este mai sigur de buna reușită și de munca lui, atunci când altoirea se face pe butași americani crescuți deja în școală sau pepiniere. În casul acesta, altoitul se face primăvara prin luna Aprilie sau Maiu, căt se poate aproape de pământ și se iau aceleasi măsuri de îngrijire, pe cari le-am descris mai sus, până când altoiul s'a prins bine.

Butașii de viță americană, cari servesc de port-altoi, se pot altoi după un an dela sădirea lor în școală, atunci când au prins rădăcini.

După ce au trecut un an sau doi dela altoit, când altoiul a prins putere, se scot butașii altoiți cu mare băgare de seamă și se sădesc în vie.

Alb.

V. S. Moga.

Cum să fac comasările.

Dela gura Târnavei 22 Ian. n. c.

Toate ziarele au adus și trea despre vîrsarea de sânge din Idicel — comună lângă Reghinul-săesc — causată prin esacerbarea poporului contra comasării. Este comasarea în sine un favor pentru economie, dar cum să efectuește aceea prin Ardeal este pacoste pe capul plugarilor mai mici, căci interesul populației rurale este de regulă jignit în favorul unui sau altui proprietar mai mare — grof — baron sau fost nemeș.

Nu se ține în vedere nici decum prescrisele din lege, așa că de multe ori plugarii săteni după comasare ajung la o stare nefericită, și de aci atâtă groază de comasare.

Dacă procederea ar fi dreaptă și corepunzătoare intereselor poporului — sunt de convingere, că scene ca la Idicel nu s-ar întâmpla. Trebuie este deci la dicasteriile mai înalte de o controlă mai strictă în afacerile de comasare, prin ce ar trebui să se impedeze multele favoruri date marilor proprietari.

Aci, în apropierea satului meu, în comuna Coslard acum se face comasarea. Dar cum? Au sătenii un păsunat tocmai lângă sat, la care pot ajunge fără a trece pe lângă proprietatea altuia. De-asupra păsunatului le sunt hotarele de grâu. Posesiunea proprietarilor mari în preponderanță este în partea de către Murăș și în loc mai îndepărtat de sat. Prințepătorii au declarat, că loc acomodat pentru sămânță de grâu numai în partea din sus de comună este, ear' în partea de către Murăș — espus și deselor esundări — pentru holde nu este loc. Ce se întâmplă? Tribunalul toată partea de hotar din sus de comună cu păsunat cu tot până la locuințele sătenilor o-a dat unui proprietar mare, cu numele Zeyk, pe o linie lungă, ear' pe săteni îi așeză în partea de lângă Murăș, unde apa în tot anul esundează afiându-se la gura Târnavei — și așa și cucuruz dacă seamănă, sămânarea numai pe noroc orb se poate face.

Dacă proiectul acesta de comasare nu se va nimici prin curia reg. — locuitorii din Coslard vor ajunge la sapă de lemn și numai prin emigrare vor putea ajunge să nu moară de foame.

Așadar' ca un mare proprietar să poată căpăta loc mai bun, ba și mai mult, în o extindere delă un capăt până la celalalt capăt al hotarului și chiar în nemijlocita apropiere a satului, pe care îl-ar incunjura de toate părțile, încât dacă un purcel, vițel sau altă vită va apua pe drumul satului să poată ajunge curând în locul strajnicului mare proprietar, care îl va zălogi — se păgubește un sat întreg — ai cărui locuitori cred că mai mult folosesc statul — decât un singur om.

Astfel dusă în indeplinire comasarea numai regulare a posesiunii — nu se poate numi, și locuitorii astfel păgubiți cum vor putea judeca, că porniri de aceste ar fi după lege?

Târnoveanul.

Certificatul de vite.

Certificatul de vite sunt documente publice, cari adveresc proprietatea vitelor însemnate pe acelea, precum și locul (târgul) unde se mână vitele respective.

Cu începutul anului 1901 s'au pus în circulație certificate nouă, timbrate cu 4, 12 și 20 bani, în locul celor vechi de 3 și 5 cruceri. Certificatele provăzute cu timbru de 4 bani se pot folosi numai la oi, capre și rimători, cele cu timbru de 12 bani la cai, asini și vite cornute mai tinere ca de doi ani, ear' cele de 20 bani se pot folosi la cai, asini și vitele cornute trecute peste vîrstă de doi ani.

Taxele pentru estradarea certificatelor nu s'au schimbat, ci rămân tot cele de mai înainte. Astfel pentru estradarea ori cărui certificat, fie în acela ori și căte vite, se incassează o taxă de 10 bani, pentru petrecerea proprietății de vită (târg) 6 bani, ear' pentru înnoirea certificatului, constatarea sănătății și indicarea nouului loc de mină 4 bani.

Certificatele noi de vite se desebosește de cele vechi prin aceea, că în partea din sus e însemnată specia (soiul) de vite, pentru cari se poate întrebuița, ear' pe partea de delături și în dos sunt fixate prețurile, ce trebuie solvite cu privilegiul estradării acelora.

Fiecare vită, care trece în stăpânirea unui proprietar, trebuie provăzută cu certificat, cu acesta mai trebuie provăzută vita chiar și în casul acela, când se strămută cu locuința mai departe dintr'un loc într'altul.

In casul acesta proprietarul trebuie să se provadă cu astfel de certificate, cari adveresc proprietatea lui asupra vitelor precum și starea lor sănătăță, adecă că locul de unde le mână nu este molipsit de boala epidemică. În asemenea cazuri proprietarul mai poate mână vitele și numai cu un astfel de certificat, pe care numai în dos e însemnată proprietatea lui.

Caii de milie rinduți ca neapă pentru serviciul militar, sau cedați pe un timp anumit unor economi, pot fi provăzui și numai cu o adverință delă oficial respectiv militar, ear' caii destinați pentru sport (alergări) trebuie provăzui cu o adverință delă reuniunea de cai respectivă.

La păsunat, cărăușit și la alte lumeri economice, cari se săvârșesc în comitatul, unde locuiește și proprietarul respectiv, vitele se pot măna și fără de certificat. Pe tren sau corabie însă, la tot casul vitele mănate trebuie să fie prezentate cu certificat.

Rubricile certificatelor de vite totdeauna trebuie umplute cu punctualitate, iar descrierea vitei trebuie să se facă în acelea astfel, că din aceea să se poată constata totdeauna în regulă identitatea vitei și locul, unde aceea se măna. Locul destinat pentru descrierea vitei nu este permis a se folosi pentru alte însemnări, căcum ar fi de pildă (suspin).

Fiecare proprietar e obligat de a preda certificatul de pe vită, care nu o mai are în proprietatea sa, sau căruia i-a espirat valoarea — purtătorului respectiv de catastru.

În casuri de aceea, când oarecare proprietar de vite și-a pierdut certificatul, trebuie să instaureze pe primăria comună respectivă, unde i-să estrădat acela, și care apoi pe baza înștiințării făcute pornește cercetare pentru nomicirea actului pierdut.

I. G.

Dela reunurile noastre de înmormântare.

Ce binecuvântare sunt reunurile de înmormântare, conduse cu tragere de inimă, se poate vedea din cele ce ne spune: »Libertatea din Orăștie despre Reuniunea română de înmormântare« de acolo.

Săptămâna trecută comitetul Reuniunii române de înmormântare din Orăștie a ținut ședință, în care a luat în cercetare societatile pe anul trecut.

Din societatile acestei Reuniuni vedem un lucru tare imbucurător: Reuniunea inflorește cum nu se poate mai frumos! Să înființează abia de 4 ani de zile, cu 300 de membri (minimul cerut de statut). Azi Reuniunea are deja 600 membri primi și înscriși, și în ședința aceasta a comitetului s-a adus înainte înștiințarea lor alți 306 locuitori din Orăștie, mai toți Români, cari doresc să fie și ei primi și membri. Comitetul cercetând lista celor înștiințați, a și declarat de primi pe 230 își, ceialalți rămânând să aducă dovezi, că n-au trecut peste 60 de ani, căci numai până la această vîrstă să pot primi. Așa avem nădejde că în curînd, în 1—2 luni, putem deschide un nou despărțiment de 300 membri în reuniune, pe lângă cele 2 despărțimente ce are deja.

Nainte cu 4 ani, când s-a înființat reuniunea n'avea nici o para ca fond al seu. Azi, după 4 ani, ea are o avere în bani gata de 4187 coroane 34 bani.

Singur în anul 1901, avereala crescut cu 1017 cor. 16 bani.

A dat ajutorul la familiile lor 15 membri morți, în suma de 1478 coroane 50 bani.

De tot delă înființare reuniunea a plătit 39 casuri, cu peste 3700 cor.

Dacă vom deschide și despărțimentul al 3-lea, ea va merge înflorind și mai mult.

Înființați Reuniuni de înmormântare.

SFATURI.

Curățirea pomilor nu e un lucru secundar, cum cred unii, ci foarte însemnat. Numai să avem grije să nu tăiem prea mult. Vom tăia toate crenigile prea apropiate și încrucișate; toate crenigile uscate, scoarța ruptă; vom curăji tot mușchiul și toate vescurile.

Mâni crepate. Luăm 125 grame ceară albă, o amestecăm cu puțin ulei de mandule și facem o alifie din ea. Cu aceasta ne ungem în fiecare seară mânilor pe cari le ținem noaptea în manusi. După o scurtă folosire a acestei alifie se vindecă crepăturile. Ungerea cu glițerină înainte de culcare are acesta efect.

Apă de gâlgăit. Doctorul Kohlmann recomandă la umflarea gâlgăilor gâlgăitul cu un amestec de teiu de mușețel și ceva miere și oțet de mere.

Știri economice, comerț, industrie, jurid.

Băncile noastre au început să-și publice bilanțurile. »Cassa de păstrare« din Sasca-montană (anul VI) are un fond de rezervă de 9028 cor. depunerii 142,568, venitul curat 13.030 coroane.

»Cordiana«, Fofeldea (anul IV), fond de rezervă 3576.68 cor., depunerile 61.998 coroane, venitul curat 7539 coroane.

»Luceafărul«, Vîrșet (anul VII), fond de rezervă 27.42 cor., depunerile 438.933 coroane, venitul curat 21.836.06 coroane.

»Mercur«, Năsăud fond de rezervă 3205 cor., depunerile 155.035 cor., venitul curat 16.138 cor.

»Patria«, Blaj, (anul XVI), fond de rezervă 255.638 cor. depunerii 1 milion 326.219 coroane, venit curat 50.391 coroane.

»Plugarul«, Săcădate (anul VI), fond de rezervă 2310, depunerii 32.443 venit curat 1541.94 cor.

»Sentinela«, Satul nou (anul VI), fond de rezervă 30.812, depunerii, 251.562 venitul curat, 22.696 cor.

»Zarandeană«, Băile, fond de rezervă 1924 cor. depunerii 92.175, venit curat 6972 cor.

Zestrea femeii. Curia din Budapesta a stabilit într'un eas concret următoarea jurisprudență: Zestrea rămâne și în decursul căsătoriei proprietatea femeii și bărbatul n'are de alt dreptul de a o administra. De aici urmează că aceea nu aparține lăsămentului bărbatului, ci dacă este de față în natură trebuie să se libereze femeii, iar dacă nu, trebuie să se plătească din lăsămentul bărbatului înainte de orice altă obligație.

Exportul și importul galășelor. Ce comoară zace în cultura galășelor ne dovedesc datele statistice despre exportul și importul lor în anul 1900. Din Ungaria s'au vândut în străinătate 6 milioane 400.000 găini în preț de 6 mil.

800.000 cor., 202.000 găște în de preț de 830.000 cor., 476.000 răte în preț 905.000 cor. Afara de acestea sau mai exportat și alte galășe, precum și de cele tăiate gata, apoi 420.897 m. m. ouă în preț de 34 1/2 mil. cor., 29.060 m. m. peni în preț de 10 mil. cor. etc. Scoțind venitul eșit din acest ram al economiei căpătăm sumă de 67 milioane coroane incassate de cei ce se ocupă cu cultura galășelor.

Armăsarii comitatului Sibiu. Dela comisiunea comitatensă pentru prăsirea de cai se face cunoscut, că pentru anul curent sunt plasați armăsari de prăsilă: la Alțina cinci armăsari (toți cinci cu taxa de căte 4 cor.), la Brad doi armăsari (taxa 4 cor.), la Hosman doi armăsari (taxa 6 cor.), la Șura mică doi armăsari (taxa 4 cor.), la Marpod patru armăsari (taxa 4 cor.), la Apoldul superior (Apoldul mare) trei armăsari (taxa 4 cor.), la Sibiu cinci armăsari (taxa: trei căte 4 cor. unul 6 coroane, unul 20 coroane — armăsarul »Csatlos«), Șelimbăr doi armăsari (taxa 4 cor.), Sărciori doi armăsari (taxa 4 cor.), Sebeșul-văsesc doi armăsari (taxa 6 coroane), Slimnic trei armăsari (taxa 6 coroane și unul 2 coroane), Noerich trei armăsari (trei căte 4 coroane unul 6 cor.). Vurpăr trei armăsari (taxa 4 coroane) Jina trei armăsari (taxa 2 coroane), și Gârbova doi armăsari (taxa 4 coroane).

FELURIMI.

O biserică dintr'un lemn se află în Santa Clara, California (America). În anul 1853 au ținut baptistii din jinutul acela primul serviciu bisericesc sub un stejar. Când au vrut să-și facă biserică, au hotărât să o zidească chiar pe locul unde era stejarul. Aceste uriașe păduri, care acoperau cu umbra lui o jumătate de jugăr, a fost tăiată la o înălțime de 25 urme. Trunchiul s-a scos și l-a lăsat ca turn. Si ceeaaltă parte a bisericii a fost făcută întreagă din lemnul stejarului. Edificiul întreg are o lungime de 70 urme și o lărgime de 30 urme.

Viețea casnică a Tarului. Puternicul Tar al Rusiei nu-și prea iubește meseria, căci pe deplin fericit se află numai în cercul familiei lui. Deja că moștenitor al tronului zicea: »Un domnitor nu se poate lăuda cu fericirea. Sunt atâta ocupări mai plăcute ca stăpânirea supușilor, încât eu nu prea doresc să devin Tar. Porneala spre casnicie a Tarului se dovedește și în purtarea lui cu servitorii. Când observă, că vre-unul din ei e obosit, numai decât și zice: »Ești bolnav, ceea-ce-mi pare rău, odihnește-te!« Servitorul capătă un concediu. În odaia celor patru fetițe ale Tarului acesta se joacă foarte adeseori cu ele. Fericirea casnică le-i o completează nevasta lui, împărătesa, care încă astă mai multă placere în viață strinsă familiară, decât în petrecerile curții.

CRONICĂ.

Intru mărirea lui D-zeu. Următorii credincioși au donat la sfânta noastră biserică gr.-cat. din Telechi-Recea: Maria Socol din Berivoiu a donat 140 coroane; eară pentru clopot a donat Bart. Vîsioli 20 cor. D-șoara Iulia Darvași învăț. 2 cor., George Tîstea 2 cor., Sofron Prună învăț. 1 cor., Navin Lungociu 140 fil., Ioan Apati 1 cor., Iosif Ionasc Boer 1 cor., Aleșandru Peștesi 3 cor., Maria Radeș 2 cor., Ana I. Boer 2 cor., George V. Nițurad 1 cor., George Zagan 2 cor. Dumitru Boer 1 cor., Ion T. Costea 1 cor., Niculae Marcu 1 cor., Doamna Maria Florea 10 cor., Ioan Mareș 1 cor., Ilie Vis. Boer 2 cor., Ioan I. Boer 2 cor., Staicu Nițurad 1 cor. Eară pentru o cădelniță au contribuit: Bart. Vîsioli 8 cor., George Tîstea 1 cor. Pentru clopot a mai donat d-șoara Fechete, poștăriță, 2 cor. Tuturor acestora li se exprimă mulțumite. Dintre acești credincioși au răposat Maria Socol din Berivoi și N. Lungociu, înv. D-zeu și odihnească. B. Vîsioli, înv. și curator I.

Giurălean Vasile și Mesaroș Vasile, odăiesc în otarul Turdei, au cumpărat pe seama sfintei biserici din Boos un rind de vesminte de coloare neagră cu toate apartinențele în preț de 90 coroane; Mesaroș Vasile a mai cumpărat un prapor de coloare rojă cu 20 cor., și Pop Teodor Ghica alt prapor tot de coloare roșie cu 18 coroane.

Credinciosul Ioan Ittu, comerciant în Soroștin cu soția sa Maria, au cumpărat pe seama sfintei biserici o cruce de metal suflată cu argint, împreună cu un stihariu frumos în preț de 16 coroane și a promis pe mai departe un ajutor mai însemnat pentru terminarea bisericei.

Ioan Vandor Capos cu soția sa Saveta locuitorii în Blăjel, au cumpărat pentru biserică pe sfintele sărbători ale Nașterii Domnului un rind de vesminte preță cu toate cele de lipsă în preț de 90 de cor.

Bibliotecă românească. La Geneva (Svîțera) s-a format o bibliotecă română, care poartă numele al pseudonimului M. S. Reginei României. Biblioteca era de mult așteptată de studenți români, căci ea va întreține întrucâtva entuziasmul și dragostea de țară prin publicațiile și ziarele ce se vor ceta și pe care nu și le pot procura fiecare în parte.

Producția publică a Reuniunii sodalilor români din Sibiu, despre care luasem act în un număr anterior — precum aflăm, se va întâlni Duminecă la 23 Februarie n. c. în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus“. La această producție, ce va fi împreună cu cântări, declamații și joc și-au promis binevoitorul concurs stigmatizat d-șoare: Olivia Bardosi, Leniș Cunțan și Gheni Simonescu. Programul îl vom da în un număr proxim.

Combaterea alcoolismului (beției) în Belgia. Ministrul de finanțe al Belgiei a depus un proiect de lege prin care se sporește tare taxa de licență, ce se ia dela cărcimari. Acei cari erau scutiti vor plăti 50 la sută în 1901—1902 și vor plăti taxa întreagă în 1903. Cărcimile în cari nu se vinde alcool — vezi sunt cărcime unde nu se vinde rachiu, nu ca la noi, unde rachiu se vinde și în alte prăvălii — vor fi scutite de dreptul de licență. Frauda va fi pedepsită cu amendă și cu închisoare, confiscarea mobilierului de exploatare și beuturilor din pivniță.

Moartea unui postitor. Deunăzi a murit la Ostdana un original, cunoscut pentru lungile lui posturi. El treceau zilele de post fără să atingă vreun aliment și bând o mare cantitate de apă. În cursul anului se hrănea cu pâine și cu apă.

Acest regim nu l-a impiedicat de altfel de a trăi sănătos și săravăn până la vîrstă de 70 ani.

Adunarea generală a Reuniunii femeilor române gr.-cat. din Făgăraș și jură — cum ni-se scrie — s-a ținut Duminecă în 26 Ianuarie n. a. c. la 3 ore p. m. în locuința d-nei presidente.

La ora anunțată d-na presidentă Zinca Roman salută adunarea prin câteva cuvinte calde și simpatice, și declară adunarea deschisă.

La ordinea zilei dl Ioan Cîntea, notarul reunii, dă cetire protocolului adunării generale anterioare, care se verifică.

D-na Ana Chisorean, casăra reunii, prezintă adunării răjiocinul, pe anul trecut 1901. Din acesta se vede că avere reuniunii în decursul anului s-a sporit cu 605 cor. 28 bani; parte ca interese capitalizate, parte ca taxe dela membre și dăruiri. Cu finea anului 1900 avere reuniunii facea 7100 coroane 21 bani, iar cu finea anului 1901 face 7705 coroane 49 bani. Răjiocinul se primește și d-nei casăre i-se dă absolvitorul.

Dl I. Cîntea cetește raportul despre activitatea reuniunii în anul 1901. Se constată o sporire în șirul membrilor, și în avere reuniunii prin următoarele: d-na Ana Filip din Abrud a dăruit reuniunii 20 cor.; și d-na Luisa Făgărașan 10 cor. prețul de răscumpărare de cununi pe sicriul regretatului I. Tepeș.

D-na presidentă Zinca Roman a dat 4 cor. și domnul I. Cîntea 3 cor. 85 bani ca răscumpărare a felicitărilor de Anul Nou.

Ni se mai spune în raport, că biroul reuniunii a trimis un apel pe la mai mulți fruntași ai neamului nostru spre a contribui cu oferte cât de modeste, dar la acest apel singur venerabil George Pop de Băsești ne-a îmbucurat cu ofertul seu.

Prinindu-se raportul, să intregește comitetul alegându-se membru fundator d-na văd. Maria Cernea și membru ordinară Pompilia Toflea.

Cu acestea ședința se închide, prin o cuvenire a presidentei.

Monarchul în Budapesta. Maiestatea Sa monarchul a sosit azi, în 5 Februarie n. în Budapesta. În 11 Februarie se va da un bal de curte în palatul din Budapesta.

Un cantonier în rochie. Un incident din cale afară haziu s-a petrecut zilele acestea la stația Bogat a căilor ferate ungare. Nevesta cantonierului era lehuză, ceea ce n-er fi fost vre-o nenorocire, dar întreaga familie se hrănea cu lapte dela o capră, iar capra nu stătea la muls, decât la nevasta cantonierului. Ce era de făcut? În casă era nevoie de lapte. Cantonierul, om îscoditor, se apucă și îmbracă rochia nevestei, iar în cap pune o casnică (năframă). Deghisat în acest mod, se duce la capră, care crezând, că e femeea, l-a lăsat să o mulgă. În timpul acesta însă, eată că vine și trenul. Cantonierul pune șuștarul la o parte și aleargă repede la linie. Cantonierul cu rochia se înțelege, că a primit o amendă ușoară pentru uniforma și nereglementară, dar șeful și întreg corpul de funcționari au răsuflare de această înțemplantare.

Manevre de iarnă. În Rusia, ministerul de răsboiu a dispus ca toate regimentele să execute în timp de iarnă și pe distanțe mari marșuri de forță, pentru ca astfel să se obișnuiască soldații cu marșuri în timpul iernii.

Pene de cocos. Gendarmii cam au obiceiul să ieșe de pe pălăriile flăcăilor penelor de cocos, fiind că aceleia sunt semnele corpului gendarmeresc. Fictori dela sate nu prea știu de asta și și poartă portul cum îl au pomenit. Un conflict cu sfîrșit săngheros, s-a întâmplat zilele trecute între gendarmi și fictori în Vidom (Turda-Arieș). O patrulă de gendarmi a voit să ieșe penele de cocos de pe pălăria fictorilor Todea Gavrila, Todea Todea și Ioan Hudrea, cari firește că nu și-au lăsat penele. În cursul certei comandanților de post a străpuns în spate pe Todea Gavrila. Magyar Polgár, de unde luăm știrea, zice, că Todea Gavrila a prins cureaua puștii comandanțului, la ce acesta și-a smâncit în apoi pușca și a dat să împungă pe Todea la braț, dar îl-a nimicit în spate. Mă apăr de cineva față în față și totuși îi înfing baioneta în spate! Rana lui Todea îl grea.

Cum se sporesc Evreii? Conform anuarului statistic oficial al Vienei, în 1890 erau în Viena 12 000 de Evrei. Cu zece ani mai târziu, 1900 această cifră se urcă deja la 146.136. Evreii din Viena s-au sporit deci în zece ani cu 34.000 de suflete (de trei ori mai mare spor decât la populația creștină). În 1896 frecventau gimnașii din Viena 1483 copii evrei; în 1899 deja 1810, și totuși liga israelită sbară în gura mare, că Evreii sunt persecuati în capitala austriacă.

Dar. Institutul de credit și economic „Arieșana“ din Turda la distribuirea sumelor votate pentru scopuri culturale și de binefacere având în vedere starea miseră a unor școală gr.-cat. din protopiatul Arieșului, a binevoit a contribui 50 coroane, cu care sumă procurându-se manuale școlastice, aceleia s-au împărțit la școalile din Bagin, Varfalău, Șomfalău, Poiana-Arieșului și Ghiriș. Pentru această jertfă generoasă în numele senatelor școlastice competente subscrise aduce și pe această cale mulțumită cordială onor. direcțiuni a băncii „Arieșana“. Luna, 30 Ianuarie 1902. Simeon Pop, protopopul Arieșului.

Grațiați. Din prilejul căsătoriei arhiducesei Elisabeta cu principalele Wendschgrätz, Maj. Sa a grațiat cinci condamnați la moarte, schimbând pedeapsa cu închisoare pe viață. Toți cinci grațiați sunt din Stiria.

4 copii înecăți. În 29 Ianuarie au vrut să se dea mai mulți copii pe ghiță canalului Francisco. Iei petreceau minunat, când 6 din ei ajunseră la o spătură în ghiță. Patru s-au înecat și numai doi au putut să scape.

Nerușinare. La o înmormântare din Sibiu un Țigan s-a suiat în carul mortului, după ce l-au lăsat pe acesta jos. Țiganul s-a schimbat în fel și chip, făcând să ridă pe călavă tot din o pânră cu el. Fiind arestat la primărie, aceasta l-a pedepsit cu 15 cor. pentru purtarea lui necuviincioasă. Mai că prea puțină pedeapsă!

Un monstru. La un țărănește din Apoldul-mare i-a fătat vaca un vițel cu două capete, patru ochi și două guri. Odată suge cu o gură, altă-dată cu ceealaltă.

O mișolie. Zilele trecute a întrebat în Sibiu o țărancă română pe un domn, unde poate schimba niște bani. Întrebând-o, ce vrea să schimbe, țăranca i-a dat un pachet cu 15 ruble de hârtie. Mișolul, căci d'acestia era, s'a uitat la bani și i-a spus, că nu-i poate schimba, dar să meargă la zaraf. Când a ajuns acolo, a văzut, că mai are numai 9 ruble. Sase le fiștisise pungăul. — Casuri de acestea nu sunt rare. Noi dăm mai în fiecare număr cursul banilor și cei ce vin la Sibiu să schimbe bani, meargă la banca românească „Albină”, unde pot schimba ușor și bine.

Lupii. Ni-se serie: În luna trecută 2 copii mari din Racovița (comit. Sibiului) erau cu o turmă de capre la pădure. Atunci au venit mai mulți lupi asupra turmei. Băieții au strigat în gura mare, dar înainte de a fugi lupii au rupt o capră și un câne.

Apel. După ce fondul bisericei române gr.-cat. din Telechi-Recea cu edificarea novei biserici s'a găsat, s'a făcut și un împrumut de 1000 coroane, însă acum mai având lipsă de un clopot mai mare fiindcă cel care este, e prea mic pentru biserică cea nouă curitoratul bisericei apelează la marimoritatea P. T. domni și doamne ca să binevoiască să ajuta după puierile fizice, ca să se cumpere un clopot deobligându-se preotul local, ca pentru P. T. donatori să celebreze 20 de intențuni (Sf. liturgie). Ofertele se vor publica pe cale ziaristică. Telechi-Recea (p. Văderecse, Făgăraș), în ziua Botului domnului 1902 George Boieriu, paroch gr.-catolic. Bartolomeiu Visioli, curator primar.

— De oare ce la apelul societății de lectură „Andrei Șaguna” esmis încă în anul trecut către p. t. public român spre a să abona la Almanachul, ce numita societate înționează să ede, un prea nefensemnat număr de abonanți s-au însinuat.

Comitetul acestui soietaș se vede indemnitat a reînnoi acest apel și a ruga respectuos întreg corpul preoțimel și învățătorime noastre și pe toți prietenii și sprijinitorii culturii tinerimii, cari doresc să și procure acest Almanach să binevoiască să se însinuă prin o corespondență postală adresată: Comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna”, — de oare ce, până când nu să va avea în prospect un număr suficient de abonanți, societatea nu poate purcede la tipărirea lui.

Totodată p. t. domni, cari au permis li-tele de abonament, sunt rugați a le retrimită căt mai curând.

Pretul Almanachului de 2 coroane să poate espeda și după primirea lui.

Suntem în firma speranță, că vorba fiind de a să sprijini și incuraja prestațiunile literare și științifice ale științelor conducători ai poporului nostru, nici un Român știitor de carte nu va pregeta de a se prenumera la acest op. Sibiu, în Februarie n. 1902. Pentru comitet: George Tulbure, președinte. Dumitru Boreșa, notar.

Asentările în comitatul Torontalului. În Chichinda-mare vor fi pentru cei din oraș ajunși la etatea militiei în 1, 3, 4 și 5 Martie, pentru cei din cerc din 6–8. În Becea-turcească din 10–15 Martie, în Párdány din 17–20, în Modos din 22, 24–27, în Banloc 28, 29 Martie și 1 și 2 Aprilie, în Alibunar în 4, 5, 8, și 9 Aprilie, în Antalfalva 12–18 Aprilie, Panciova 21–25 Aprilie, Boci-

cherscul-mare 3–6, 8 și 9 Aprilie pentru cerc, 10, 12 și 14 pentru oraș, Caniaturcească 17–19, 21 și 22, Sân-Nicolau-mare 24, 25, 27–30 Aprilie, Jombola 1, 3, 4–7 Martie, Cerna 10–13 Martie, Periamoș 14, 15, 17 și 18 Martie.

Averea lui Rockefeller. Un ziar din New-York dă cetitorilor sei lista exactă și completă a averii lui Rockefeller, supranumit „Regele petrolului”.

Capitalul acestui om se ridică la suma de 1250 milioane de franci, aducând un venit anual de 62 milioane și jumătate.

Pe lângă aceasta mai are 200 de vapoare, 70.000 furgoane (cară) de mărfuri și 3500 vagoane de căi ferate. Are sub ordinile sale 27.500 oameni și controlează venitul a 300.000 persoane, a căror avere variază între 25.000 franci și 25 milioane. E proprietarul celei mai mari companii de căi ferate americane și e interesat în toate celelalte. Posedă 300 mii de chilometri de conducte de petrolier.

O statistică. Din ultimile date statistice se poate vedea, că în Ungaria în fiecare an căte 8–9 sute mame nasc gemeni. Căte 3 copii naște pe an aproape 100 mame. Căte 4 copii au nașut în ultimii 10 ani numai 13 mame.

Se desface România. După cum ni-se serie din Sân-Nicolau mare, România de acolo au arătat până bine de curând puțin interes față de „facerile comunale”. Aceasta mai ales din cauza conducătorilor. La alegerile din urmă s-au întrămat încă și multumită zelului preotului tiner I. Popovici și al învățătorilor A. Miulan și A. Lipovan au isbuțit să aleagă tot numai Români, în frunte primarul Traian Sticănescu. Lucrul cel dintâi va fi acum introducerea limbii protocolare române. Bravi Români!

In Sarafalva n'a vrut prim-preotul să pună în listă candidați români. Poporul s'a revoltat așa, că alegerea nu s'a făcut.

In Cianadul sârbesc încă se mișcă Români. Numai înainte!

Coroane eterne. Presidentul Reuniunii șoahelor române din Sibiu, dl Victor Tordășianu contribue la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români, creat de Reuniunea amintită, într-o eternică bunului său prieten, mult regretatul Aleman Galea, fost învățător și cald sprijinitor al instituțiilor noastre și în deosebi neobosit muncitor pentru înființarea Reuniunii române de înmormântare din Răsări, decedat înainte de a fi fost aprobate statutele, sumă de 2 cor.

Bal în Câneni. Inteligența din Câneni (România), sub patronajul lui Victor Albini, șef de gară acolo, aranjează la 9/22 Februarie a. c. un bal, în localul școalei, pentru scopul înființării bibliotecii școalei din Câneni. Costul billetelor 1 leu de persoană, 2 lei de familie să se trimită până la 9/22 Februarie I. Teodoru, cassarul și inițiatorul balului, în Câneni, județ. Vâlcea (România).

Fiind Cânenii comună din graniță aproape de noi, ear comunicăția trenului că se poate de potrivită și comodă sperăm, că mulți Români de ai nostri de dincoace vor lua în considerare ospitalitatea cunoscută a fraților din Câneni.

Poporațiunea Londrei a fost după ultima conscriere de 4 milioane 536 mii 541, între cari 135.377 străini. Două Ardealuri abia ar avea atâtia locuitori, căi ară orașul Londra.

Sinucidere. Hornistul de batalion dela regimentul de inf. 31 staționat în Sibiu, Teodor Itoafă, cercetându-și Duminecă după prânz iubita, care era în serviciu la o cărcimă din strada Turnul-Roșu, s'a certat. Pe la orele 4 răsună două detunături. Un glonț a nimicit fata cu numele Maria Orlefan în partea stângă a pieptului, al doilea a intrat pe sub barbă în capul lui Itoafă. Hornistul a fost transportat la spitalul garnizoanei. Starea lui este îngrijitoare. Fata asemenea a fost dusă la spital, răuirea ei nu este mortală.

La fondul de 20 bani, întemeiat de „Reuniunea șoahelor noștri” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au mai contribuit următorii: d-na Margareta Moldovan, Vasile Meșter, S. M., Ioan Băilă, Nicolae Răduțean, Ioan Scrob, Julian Pop, Eugenia T., Alexandru Moldovan, Victoria I., Victor Tordășian și Dr. Vasile Dan, adv. fiecare căte 20 bani.

Necrolog. Iulia Rotariu n. Drehici a fiică, Pavel Rotariu ca ginere familia Antoniu Ranc cu inimile întristate de jale aduc la cunoștința tuturor amicilor și cunoșcuților adânc dureroasa decedare a prea iubitiei și mult veneratei lor mamă, respective — soacre, bunică și străbună Ecaterina Drehici. Gruici văduva decedatului protopop orth.-rom. al Timișorii, care în 30 Ian. n. la ora 7 dim. după un morb indelungat, în etate de 83 ani, primind sfânta cumeie cătură și-a dat Creatorului blândul și nobilul seu suflet. Înmormântarea după ritul sfintei biserici gr.-or. române, s'a făcut azi, Sâmbătă 1 Februarie n. la ora 2 d. m. în cripta familiară din cimitirul gr.-or. al cetății. Fie-i țărina usoară!

Iarnă în primăvară. Profesorul Dr. Hellman a declarat, la societatea meteorologică din Potsdam, că vom avea iarnă grea cu puțin timp înainte de Paști, la sfîrșitul lui Martie și, sau la începutul lunei Aprilie.

Zăpadă și frig teribil în Spania. O mare cantitate de zăpadă a căzut zilele aceste în Nordul Spaniei, întrerupând circulația trenurilor și cea mai mare parte din liniile telegrafice și telefonice. Gerul este teribil, cu furtuni mari.

Partidele lui Alexiu Pop, fost avocat în Cluj, sunt rugate, ca pentru preluarea actelor, eventual pentru alte dispoziții să se adreseze către avocatul Dr. Georgiu Ilie în Cluj (Deák Ferenc u. nr. 18), ea către curatorul numit.

Omor. În Boldva (Bănaț) au fost aflați țărani I. Magyar și soția uciși. Ei erau zdrobiți aproape de tot cu lovituri de topoare. Uciigașii n'au fost prinși până acum, se crede însă că au fost niște Țigani cortorari, cari au jeftuit și omorit pe cei doi, când se întorceau dela tîrg.

Striviți de pămînt. În comuna Sebeșul-mic (com. Hunedoarei) săpau doi oameni un mormînt pentru nevasta moartă a inginerului dela cariera de peatră de-acolo. Când au fost aproape gata, s'a surpat pămîntul peste ei și i-a înăbusit. În loc de o înmormântare au fost trei.

Băile dela Mehadia. La băile acestea au fost anul trecut 10.660 oaspeți, între cari 6993 din Ungaria și Transilvania și 3733 din afară. Între străini au fost 1482 din România. Soldați au fost 525, bolnavi săraci 776.

Mulțumită publică. La petrecerea aranjată la Bobotează în favorul școalei din Fînteușel au intrat din vînzarea biletelor 39 cor. 10 bani, pe lângă cari au mai donat d-nii Vasiliu Dragos, avocat în Șomcuta 2 cor., Gavriil Dragos, notar cercual 1 cor. și Ioan Cosma 60 bani, și așa de tot a fost venit de 42 cor. 70 bani, din care subtragându-se spesele de 13 cor. 86 bani a rămas un venit curat de 28 cor. 84 bani, care sumă s-a predat senatului școlastic. Fondul școlar e acum de 280 cor. Tuturor binevoitorilor contribuitori li-se exprimă cele mai călduroase mulțumite. I. Belbe invățător.

Căzuți din turn. În comuna Mica chiar se înmormântă unul din cei mai bogăți locuitori, din care caușă s-au tras toate clopotele. Cățiva școlari i-au ajutat clopotarului. Acesta a coborât din turn, dar băieții s-au apucat să prindă porumbi, cari își aveau cuiburile în scăunul turnului. Patru dintre ei s-au suiat în fereastră, de unde au căzut în adunătice, rămânând morți.

Hoți de gazete. Tot mai dese sunt plângerile, ce le primim dela abonenții nostri dela țeară, că unii nu și capătă foia de loc, alții la 2—3 zile și și atunci cu față ruptă. Sunt unii, cari ceteșc bucuros, dar de pe pielea altuia. Fapta aceasta să pedepsește aspru prin lege, de aceea rugăm pe abonenții nostri, că îndată ce au prins pe cineva cu măță în sac să ne facă arătare subscrisă și de doi martori, ca să putem da pe vinovății pe mâna direcționii postale.

Petreceri. Corpul invățătoresc dela școală poporala gr.-or. din Tilișca aranjează Sâmbătă în 2/15 Februarie 1902 cu elevii școalei o producție musicală-teatrală impreunată cu joc în edificiul școlar din Tilișca. Începutul la 7½ ore seara. Venitul curat se va destina fondului școlar și bibliotecei școlare în părți egale. Contribuționi benevoli să primească cu mulțumită și se vor cula pe cale ziaristică.

— Corpul invățătoresc dela școală română gr.-or. din Gurariului aranjează în 30 Ianuarie a. c. st. v. (Trei Sfinti — Hramul școalei) în edificiul școlar din Gurariului o producție școlară. Începutul la 7½ ore seara. Prețul de persoană: locul I. 1 cor. 60 bani, locul II. 1 cor., locul III. 60 bani. Venitul curat e destinat pentru biblioteca școlară.

Falsificatori de banonote. În Deva au fost arestați în ziua de 26 Ian. Baranyai Balázs și Székely Gábor din comitatul Murăș-Turda, la cari s-au găsit câteva sute de hârtisi falsificate de căte zece florini.

De frica cătaniei. Din Sân-Iacobul-Câmpiei ni-se scrie: Un Țigan și un Român au fugit de frica cătaniei dela casarma din Murăș Oșorhei. Ajungând în pădurea Bandului s-au hotărît în prostia lor, că să-i fie fiecare câteva degete dela mână, că să nu mai fie buni de miliție. Când i-a tăiat Țiganul degetele Românului, acesta a amețit de durere. Țiganul crezând, că e mort, a sters-o și s-a vrăbit într-o grămadă de tulci, veind să-și des foc. Când așezat înse căldura focului nu i-a plăcut și s-a dus acasă, unde a fost prinse de generali și dus în temniță dela Cluj.

— Petrecere de copii în Năsăud. Sâmbătă seara, 1 Februarie c. corpul didactic dela școală normală de băieți și fetițe din Năsăud a aranjat în spațioasa școală de gimnastică dela gimnaziu în favorul elevilor săraci dela aceea

școală, o petrecere cu joc pentru copii impreunată cu o reprezentare teatrală și pe căt de morală, pe atât de instrucțivă în felul ei. La urmă s-a aranjat și o tombolă.

S-a jucat prin 14 eleve ale școalei normale de fetițe piesa teatrală „În împărăția adevărului”, comedie în 3 acte tradusă din germană și localizată de către stimata doamnă Angela Pletos, vecinică amabilă și cu tragere de inimă pentru soartea celor năcăjiți.

Inteligenta românească din Năsăud și jur, până și fruntași de ai noștri de pe valea Bistriței, Rodna și Bărgău au ținut să fie de față la această modestă, dar interesantă și ori și cum unică în felul ei petrecere, al cărui nobil scop era: Ajutorarea cu cărți, recuise de scrii, haine etc. a copiilor săraci dela școală normală, astfel încât vasta sală de gimnastică părea oarecum mică, neîncăpătoare pentru publicul adunat.

Am asistat seara la această petrecere și mărturisesc, că n-am știut ce să admir mai mult: destoinicia și abilitatea drăgălașelor elevi, ușoare și sprințene, cari în aplausele repetate ale publicului mare, se achitau în mod surprinzător de micile roluri ce li-s-au dat, ori doar să admir și mai mult zelul și bunăvoie, cu care amabilele domnișoare: Otilia Filipan, Emilia Mischinger, Lucreția Moisil, Letiția Murășan, Iuliana, Murășan și Cornelia Petri, cari prin inițiativa luată pentru aranjarea acestei tombole s-au pus în serviciul unui scop atât de nobil și mare: ajutorarea copiilor săraci dela școală normală din Năsăud, școală românească cu un trecut atât de glorios. Deci laude și cinste stimată domnisoare.

Laudă și recunoștință să cuvine la acest loc, în prima linie stimatăi d-nei Angela Pletos, care a dovedit și cu această ocazie cum — ca nime altul — știe să se insufleți pentru scopuri umanitare filantropice.

Nu e mirare dar că între astfel de imprejurări favorabile și după atâtă insuflare și atâtea sacrificii aduse de damele, drăgoare și peste tot de inteligență română din Năsăud și jur, rezultatul și moral și material al acestei petreceri a intrecut și cele mai optimiste prevederi.

Seara la casă a incurz din taxa de intrare și tombolă peste 400 coroane, rezultând, în favorul copiilor săraci, un venit curat de peste 300 coroane.

Un asistent.

Știri mărunte. Trei săteni și o femeie din comuna Dumbrăveni (România) au fost atacați în drum de o haită de lupi. Abia au scăpat, dar au fost răniți.

— În mina de cărbuni Coahuila (Mexico) s-a întemplat o teribilă explozie, în vreme ce 165 de oameni lucrau în adâncimea minei.

Se pare că toți lucrătorii au murit. Au fost scoase 75 de cadavre carbonisate.

Știri din piată.

Sibiu. Grâu hl. 13—14 10, săcară 8—9, orz 7.60—8.20, ovăz 4.80—5.40, cuceruz 7.80—8.60 cor.; 10 ouă 58—68 b.

Piața banilor din Sibiu. Galbenul 11.25; 20 lei (hârtie) 18.90; 20 lei (argint) 18.72, lira turcească 21.40, lira engleză 23.84; 20 marce germane 23.36; napoleonul 18.98; rubla (hârtie) 252; rubla (argint) 2.43 cor.

Bursa din Budapest. Grâu, 50 chlgr., 9.45—9.90, săcară 7.70—7.95; orz 6.10—6.75, ovăz 7.35—7.50, cuceruz 4.80—5 cincințin 5.90—6 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂRIEI.

Dlui Arton Oprincu, M. Ciucu. Adresață-te dlui P. P. Carp, deputat în București.

Dlui M. Ungur, inv. • Studii practice pentru teoria musicală de E. F. și A. Richter, trad. de Constatin M. Cordonean. București 1892. Se capătă cu 8 lei la adm. „României musicale”, revistă, care apare în București.

Ab. 5642. E destul „Liga culturală” București Dl Dulf e profesor și la asilul „Elena Doamna”.

Dlui Toma, ab. 792. Dacă ai pătruns că decât gramatica lui Müller — mai bună e cea de Dr Crișan și N. Putnoky care costă 1 fl. la librăria archidiocesană din Sibiu — ia cărți de ceteră pentru școalele primare și cetește en ajutorul dicționarului. De nu vei avea prilej să și vorbești, nu faci scofală.

Dlui Ioan Parascan, Sasz-Enciu. Când e vorba de ochi, nu cerca cu leacuri numai așa, ci te du la un medic bun la oraș. Ochelari se pot folosi earum numai după sfatul medicului.

Dlui Ioan Popa. Numai folosind viață americană. În numărul acesta spunem, cum se altoesc.

Dlui Simion Bălan, Bănat-Comloș. În numărul trecut am dat o adresă. Oare că și la reunirea de agricultură a comitatului, despre care întrebă pe preot, inv. sau pe notar.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Franzbranntwein-ul

BRÁZAY,

cel mai răspândit
și mai neșecționabil mijloc de cură în casă.

Se espadează dela fabrica lui
Coloman Brázay,
Budapest, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Căderea părului. Franzbranntwein-ul e un mijloc excelent, pentru spălarea părului, căci întărește pielea și rădăcinile părului, împedecând astfel căderea acestuia. În scopul acesta spălăm părul bine cu el seara înainte de culcare și dimineața după sculare. 26—52

Feriti-vă de imitaționi.
Fii cu atenție la marca de apărare.

Se capătă în orice apotecă și în celealte prăvălii.

Cartea
Stuparilor
săteni

de

Romul Simu, invățător.

C mai multe ilustrații în text.

Editura și proprietatea

Reuniunea agricolă din comitatul Sibiu.

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestor arti folosite și amplut un gol adânc simțit în literatura stuparitului. Brosura este scrisă pe un fruntaș invățător, stupar priceput. În răcotează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școalele noastre de tot școlii.

Se vînde la

Librăria W. Kraft.

Anunț.

P. T.

Subsemnatul am onoare a face cunoscut d-lor preoți și curatori bisericești și comercianți, că am deschis o fabrică de lumini de ceară albă și galbină pentru biserici, precum flăcăi cu flori, roate, coardă și de tot felul, pe cari le pot vinde cu prețurile cele mai moderate.

Trimit în ori-ce parte a țării pachete postale, și cantități mai mari în lazi pe calea ferată. Prețcurrenturi și probe să trimit la cerere.

13 1-3

Cu toată stima

Nicolae I. Moga,
comuna Poiana Szebenmegye.

Casă cu prăvălie de închiriat.

În comuna Răsinari (l. Sibiu) se dă în chirie pe 3 sau 6 ani o casă cu următoarele despărțeminte: 4 încăperi, 2 odăi mobilate pentru locuit, bucătărie de vară, pivniță. În curte o șură cu 2 grăduri, 2 poduri, grădină cu pomi. În casă e o boltită cu trafică de tăbac și sare și cu tot felul de mărfuri. Fiind casa situată la o poziție foarte bună, în strada principală, un negustor harnic poate avea un frumos câștig.

Cei-ce doresc a închiria cele espuse mai sus să se adreseze lui Neagoe Hoadrea, comerciant în Răsinari, nr. casii 623.

12 1-1

Portretul

lui

Dr. Gregorius Silasi

Iucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. Il trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni

Din editura „Tipografiei”, soc. pe acții în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. — 30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	— 50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	— 80
Aluașiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	1.—
Brote Eugen, Tânarea vitelor	— 24
Trifoiul	— 30
Costan T., Aur, novelă	— 40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	— 32
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.00
Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	— 20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	— 40
Reprivire din Paradoxe sociologice	— 40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	— 10
Russu-Sîrianu I., Moara din vale, 8 novele	1.40
Simtton T., Păcate Domnești, novelă orig.	— 60
Simu R., Monografia comunei Orlat	— 50
<i>Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și pește tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.</i>	

Se afă de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Bine apreciată
de întreagă
presa noastră.

Fabrică de casse.

Subscrисul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoească a fi cu atenție în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresor — e pantate din otel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserici și comune cassa după înțelegere cu platire în rate.

Lista prețurilor gratis și francă.

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
[2] 27—
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăci-mare Nr. 8.